

NAIV - LAVUR E GIODIMAINT

Ir cul fargun

Nus eschan its cun Karl Andersag cul fargun. Karl Andersag ha 60 ons e va cul fargun daspö 36 ons. Il fargun es ün Unimog ed el es 23 ons vegl. Mardi, ils 20 schner 2009, a bunura eschan Flurin ed eu its cul fargun. Nus eschan its aint in Avrona, giò Chaposch, Chants e sü Sparsels.

«Ir cul fargun es lustig, ma schi's va massa lönch, schi lura vegna lungurus», ha dit Karl Andersag. La bunura sta el sü a las 04.00 per ir a lavarar. Minchatant lavuran els ün di inter. I's sto verer tuotta pezza aint pel spejel da la vart cur chi's va in avo uschigliö poja capitar chi's va cunter ün auto.

L'Unimog paisa 3t e 500kg - sainza pala e'l s-chierp chi bütta

oura il sal. A las 10.00 eschan nus its cun el a comprar marena: üna cola, ün panin ed üna tabla tschiculatta.

Rafael Da Silva Santos, 5avla

I d'eira lustig dad ir cul unimoc. Ed a mai ha plaschü la marena, eu n'ha surgni üna coca cola, üna tschiculatta ed ün panin. Ma il plü bain m'haja plaschü quia davant la scoula da Tarasp. Là vaina fat ün grond mantun e lura eschna its «volle Pulle» aint pel mantun da naiv e la naiv es squittada da tuot las varts. E lura stävna ir our dal fargun ed ir a scoula.

Flurin Stecher, 3. classa

Via da schlitra

Co at plascha la via da schlitra da Tarasp giò Vulpera?

Quista pista es flotta e svelta.

At para la via massa stipa?

Na, quista nun es massa stipa.

At para quista via massa lunga o cuorta?

Quista pista es massa cuorta.

Dad 1-10 puncts, quants puncts dessast a quista via da schlitra?

Eu dess a quista via 8 puncts.

Chattast bun chi's sto chaminar tanteraint?

Na, quai nu'm plascha.

At para la via da schlitra la cana?

Hai, quista via es buna.

Chenüna via da schlitra a Tarasp at para la megltra?

Tuottas duos vias da Tarasp am plaschan.

I's douvra circa ün quart d'ura fin chi's es giò Vulpera.

La pista da schlitra cumainza sü UKW e finischa giò Vulpera.

I's riva eir speravia pro Chaus, quai es üna fracziun da Tarasp.

Liv Antenen, 4. classa

Fabrichar ün iglu

Intervista cun Jon Grass chi vava fat l'inviern 2007 ün iglu da naiv cun aint sculturas e maisas our da glatsch a Tarasp.

Jon, perche hast fat quel iglu?

Per plaschair da lavarar cun naiv e glatsch.

Jon, co est gnü süll'idea da far ün iglu?

Perch cha'l glatsch (sculpturas) nu tschüffa ingün sulai.

Perche nun hast fat eir quist on ün iglu?

Causa chi mancaivan las finanzas.

Co hast fabricha l'iglu?

Il prüm n'haja fat üna construcziun da lain e davo miss sü la naiv cul schlavazzun.

Fast prossem on amo üna jada ün iglu?

Eu speresch.

Quant lörch hast dovrà per fabrichar l'iglu?

800 uras.

Quant ot d'eira l'iglu e quant larg?

Ses meters ot e dudesch meters lung.

D'eira quai lustig da fabrichar l'iglu?

I d'eira greiv, interessant e lustig.

Quantas personas vaivan lö aint il iglu?

100 personas.

Kevin Llado, 5avla classa

A mai plascha cha'ls iglus sun gronds ed uschè glischa. Schi'è es blera naiv faina meis bap ed eu ün iglu. Gio scuol vain nus fat ün iglu grond inmebel cun meis fraar. Nus vain giova laint, là d'eira chod.

Ils lifts a Tarasp

Il schef dals lifts a Tarasp quinta a nus che chi's sto tuot far schi's es il schef: «I nu renda da cumprar

ün lift nouv, nus nu vain nempe avuonda skiunzs, ma i nu renda neir na, pervi chi cuostess trais

milliuns!», ha dit Raimund Stecher da Tarasp, il schef dals lifts a Tarasp. Schi's es il schef dals lifts da Tarasp as stoja verer chi gnian fattas las revisiuns, quai chi cuosta var vainchmilli francs. Lura as stoja verer chi's haja glied, quai voul dir lavuraints. Id es dad ir cul ratrac e quel as stoja il prüm üna jada savair manövrar. Ma el ha agüd dad Andri Pedotti da Ftan. Per ir cul ratrac dependa adüna quant chi ha naivü, per tuot la pista as douvra fin trais uras e mezza. E l'aua per far naiv artificiala piglian els our da las lingias d'aua e tachan lura vi da la pompa. Quella squitta l'aua our dals chanuns da naiv. I'l ajer dschela l'aua uschè dà quai naiv artificiala.

Menduri Stecher, 5avla classa

Scoula da skis a Tarasp

Sar Benedict Stecher es magister da skis a Tarasp. El ans quinta alch sur da sia vita sco magister da skis. Sar Benedict Stecher dà fingià daspö precis 10 ons scoula da skis.

«Eu instruisch tanter 4 e 5 uffants al di», quinta Stecher. El manaja ch'el lavura plü gugent cun uffants co cun creschüts. «I dà adüna darcheu uffants chi nun han bler gust dad ir culs

skis», disch Stecher. El tscherchava lavur e cun quai è'l gnü magister da skis, «magister da skis es be üna part da meis manster». Tenor Stecher nun esa mai lungurus cun uffants. «Ils blers uffants vegnan da la Bassa ad imprendere ad ir culs skis. Eu dun gugent scoula da skis e m'allegri sülla prosma stagiun da skis», am quinta Benedict Stecher a la fin. Vera e Svenja sun sun idas quist

on a scoula da skis. Ellas quantan co chi d'eira a scoula da skis ed eir da la cuorsa da skis.

Vera: «I d'eira fich flot ed uos-sa saja ir bain culs skis. Eu nu riv amo dad ir cul lift grond, ma eu vegn listess gugent culs skis. Pro la cuorsa da skis sun eu gnüda prüma! Hoz davomezdi vegna eir ün pa culs skis».

Svenja: «Tuot m'ha plaschü fich bain, eu vegn eir gugent culs skis. Eu sa eir fingià ir cul lift grond, eu sun ida fingià 1000 jadas cul lift grond! Pro la cuorsa da skis suna gnüda seguonda!»

Sidonia Pazeller, 4. classa

«Lesen macht gross»

Desch classas da San Murezan fin Ramosch fan part quist on al proget «Lesen macht gross» da l'«Engadiner Post/Posta Ladina». Hoz as po leger la pagina da la 1. fin 5avla classa da Tarasp cul tema «Naiv». Da verer sun las paginas eir sülla pagina d'internet www.engadinerpost.ch.

